

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mráky a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškové v právní věci žalobců: **a) A. R., b) nezl. M. C. a c) nezl. M. R.**, společně zastoupeni JUDr. Miroslavem Chupáčem, advokátem se sídlem Plovární 478/1, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 11. 2019, čj. OAM-915/ZA-ZA12-VL13-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 6. 2020, čj. 60 Az 76/2019-29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobců JUDr. Miroslavu Chupáčovi, advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši **15 480 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalobci jsou příslušníci Moldavské republiky. Dne 17. 10. 2019 podala žalobkyně jménem svým a jménem svých nezletilých synů [žalobci b) a c)] žádost o mezinárodní ochranu. Žalobkyně uvedla, že požádala o půjčku jednoho mafiána a nyní ji nemůže splácet. Dále by chtěla, aby její děti mohly legálně žít v ČR. Během pohovoru rozvedla, že si v roce 2016 v Moldavsku půjčila 110 000 Kč na vízum od jednoho Ukrajince. Žalobkyně je aktuálně na mateřské, a proto nemůže dluh splácet. Ukrajinec jí vyhrožoval, že až se vrátí do Moldavska, zabije ji i její děti. Na policii se neobrátila, jelikož ta je „jedna ruka s mafiány“. Její manžel má v ČR trvalý pobyt. Žalobkyně ani její děti nemají zdravotní potíže.

[2] Žalovaný v rozhodnutí ze dne 21. 11. 2019 konstatoval, že žalobkyně podala žádosti ve snaze o legalizaci pobytu v ČR, přičemž ČR považuje Moldavsko za tzv. bezpečnou zemi původu. Proto žalovaný zamítl žádost žalobkyně a jejích dětí jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného krajský soud zamítl.

[4] Žalobci [dále jen „stěžovatelé“ či jednotlivě „stěžovatelka“, „stěžovatel a“) a

„stěžovatel b)“] napadli rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítli, že žalovaný ani krajský soud neposoudili možnost udělit stěžovatelům doplňkovou ochranu podle § 14b zákona o azylu s ohledem na skutečnost, že manžel stěžovatelky a zároveň otec stěžovatele c) má v ČR trvalý pobyt. Soud dospěl k nesprávnému závěru v případě udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Hrozba vážné újmy u stěžovatelky souvisí s pravděpodobnou zkorumpovaností moldavských státních orgánů, které by mohly záměrně informovat věřitele, kde se stěžovatelka a její děti nachází (ke korupci v Moldavsku odkázali stěžovatelé na řadu dokumentů). Proto stěžovatelé nevyužili ochrany domovského státu. Dále namítli, že se žalovaný ani krajský soud nezabývali bezpečnostní situací v Balti, odkud stěžovatelé pochází. Balti leží v blízkosti regionu Podněstří, který je vyňat z bezpečných zemí původu. Závěrem stěžovatelé vytkli hodnocení Moldavska jako bezpečné země, jelikož v ní nejsou dodržována lidská práva. Stěžovatelé navrhli, aby NSS zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný uvedl, že kasační stížnost je pouze náčrtem hypotetického budoucího vývoje bez náležité opory. Stěžovatelé se nemohou domáhat udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, jelikož nesplňují podmínku, že v ČR žije jejich rodinný příslušník, který má udělenou doplňkovou ochranu. Obavu z konfliktu v Podněstří stěžovatelé zmínili až v kasační stížnosti. Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl, případně odmítl pro nepřijatelnost.

[6] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Podle NSS v této věci nevystala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně; nedošlo ani k podstatným vadám řízení, které by přijatelnost kasační stížnosti založily.

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] Moldavsko se ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a § 2 bodu 15 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje za bezpečnou zemi původu. Pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli (v poslední době např. usnesení NSS ze dne 8. 10. 2020, čj. 10 Azs 232/2020-32, či ze dne 23. 9. 2020, čj. 6 Azs 209/2020-29). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti.

[9] Stěžovatelé v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedli problémy se soukromou osobou (věřitelem), který jim prý vyhrožoval pro neplacení dluhu. Moldavsko je přitom bezpečnou zemí, která je – přes dílčí nedostatky v oblasti soudnictví a dodržování lidských práv ve věznicích a psychiatrických léčebnách – schopna svým občanům zajistit ochranu ze strany státu. Stěžovatelé tedy neuvedli důvody, které by

zpochybnily předpoklad, že i v jejich případě je Moldavsko bezpečnou zemí původu. Neschopnost či neochotu orgánů domovského státu pomoci stěžovatelům nelze vyvodit pouze z toho, že je v Moldavsku určitá míra korupce. Stěžovatelé podle svých slov neměli s moldavskými státními orgány žádné problémy ani nejsou politicky aktivní (srov. např. usnesení NSS ze dne 29. 7. 2020, čj. 10 Azs 38/2020-30).

[10] K otázce udělení doplňkové ochrany podle § 14a nebo 14b zákona o azylu NSS odkazuje na § 16 odst. 3 zákona o azylu, podle kterého platí, že *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.* Žalovaný tak v daném případě nebyl povinen při rozhodování o žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu posoudit, zda stěžovatelé splňují podmínky pro udělení doplňkové ochrany. NSS pouze pro úplnost uvádí, že žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti správně upozornil na to, že doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu lze udělit žadateli, který je rodinným příslušníkem osoby požívající doplňkové ochrany v ČR. Manžel stěžovatelky a zároveň otec stěžovatele c) nepožívá v ČR doplňkovou ochranu; má zde povolen trvalý pobyt.

[11] Stěžovatelé dále argumentovali možným konfliktem v oblasti Podněstří, které se nachází nedaleko od hranic domovského města stěžovatelů. Tato námitka je nepřipustná, jelikož ji uplatnili až v kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[12] NSS na základě výše uvedeného kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[13] NSS stěžovatelům ustanovil zástupce z řad advokátů. Ustanovenému advokátovi se podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování za dva úkony právní služby (převzetí věci a příprava zastoupení, doplnění důvodů kasační stížnosti) ve výši 3 100 Kč snižená o 20 % vzhledem k zastupování tří osob (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu), tj. 6 × 2 480 Kč, a dále paušální náhrada hotových výdajů 2 × 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu); celkem tedy 15 480 Kč. Tato částka mu bude proplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

Ondřej Mrákota
předseda senátu